

Na osnovu člana 1. stav 2. i čl. 131, 135. i 146. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/2001 i 73/2001),

Vlada Republike Srbije, Sindikat železničara Srbije, Nezavisni sindikat železničara Srbije i generalni direktor Javnog železničkog transportnog preduzeća "Beograd", 30. novembra 2002. godine, zaključuju

**KOLEKTIVNI UGOVOR
ZA JAVNO PREDUZEĆE "ŽELEZNICE SRBIJE"**

(Sl. glasnik RS br. 84/02, 108/04, 112/08, 45/09, 70/10, 46/11)

Prečišćen tekst zaključno sa izmenama iz Sl. gl. RS br. 46/11 koje su u primeni od 02/07/2011 (izmene u čl.: 61).

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Kolektivnim ugovorom za Javno preduzeće "Železnice Srbije" (u daljem tekstu: Kolektivni ugovor) uređuju se prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih u Javnom preduzeću "Železnice Srbije" (u daljem tekstu: zaposleni) i Javnog preduzeća "Železnice Srbije" (u daljem tekstu: poslodavac), međusobni odnosi učesnika Kolektivnog ugovora, postupak zaključivanja Kolektivnog ugovora i druga pitanja od značaja za zaposlene i poslodavca.

Član 2.

- (1) Na prava i obaveze koje nisu utvrđene Kolektivnim ugovorom i opštim aktima poslodavca, primenjuju se odredbe zakona i drugih propisa.
- (2) Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih, koja nisu uređena Kolektivnim ugovorom, uređuju se odgovarajućim aktima poslodavca.
- (3) U postupku donošenja odgovarajućih akata poslodavca, kojima se uređuju prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih, poslodavac je dužan da zatraži mišljenje reprezentativnog sindikata.
- (4) Reprezentativni sindikat je dužan da, mišljenje iz stava 3. ovog člana, dostavi u roku od 15 dana.
- (5) U izradi opštih akata kojima se regulišu pitanja iz oblasti zaštite na radu i rešavanja stambenih potreba zaposlenih, sindikat ima pravo da učestvuje u njihovoj izradi.

Član 3.

- (1) Odredbe Kolektivnog ugovora primenjuju se na sve zaposlene kod poslodavca.
- (2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, odredbe Kolektivnog ugovora, kojima se uređuju zarade, ne primenjuju se na poslovodstvo poslodavca.

(3) Posloводство poslodavca iz stava 2. ovog člana utvrđuje se odgovarajućim aktom osnivača i poslodavca.

Član 4.

(1) Generalni direktor ili zaposleni koga on ovlasti zaključuje sa zaposlenim ugovor o radu kojim se, u skladu sa zakonom i odredbama Kolektivnog ugovora, uređuju pojedinačna prava, obaveze i odgovornosti zaposlenog.

(2) Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana generalni direktor dostavlja reprezentativnom sindikatu.

II. ZASNIVANJE RADNOG ODNOSA

Član 5.

(1) Zaposleni zasniva radni odnos zaključivanjem ugovora o radu sa poslodavcem.

(2) Pored elemenata propisanih Zakonom o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/2001 i 73/2001), ugovor o radu sadrži i odredbe kojima se uređuje dužina probnog rada ili dužina pripravnčkog staža, zabrana konkurencije za određene poslove i druga pitanja specifična za konkretne poslove.

Član 6.

(1) Ugovorom o radu može da se ugovori probni rad za one poslove za koje je odgovarajućim aktom poslodavca utvrđen probni rad kao poseban uslov za zasnivanje radnog odnosa, dužina trajanja probnog rada i način provere radnih i stručnih sposobnosti.

(2) Probni rad traje najmanje mesec dana, a najduže tri meseca.

(3) Ako zaposleni za vreme probnog rada ne pokaže odgovarajuće rezultate, radni odnos prestaje istekom probnog rada ili otkazom ugovora o radu, pre isteka probnog rada sa otkaznim rokom od pet dana.

Član 7.

(1) Radni odnos u svojstvu pripravnika zasniva se sa licem koje ima srednju, višu ili visoku stručnu spremu, a prvi put zasniva radni odnos.

(2) Pripravnički staž traje najmanje tri, a najviše 12 meseci, o čemu odlučuje zaposleni zadužen za praćenje rada i osposobljavanje pripravnika, u zavisnosti od toga koliko je pripravnik ovladao teoretskim i praktičnim znanjem za samostalni rad.

Član 8.

(1) Odluku o potrebi zasnivanja radnog odnosa donosi generalni direktor poslodavca, kada oceni da postoji potreba za radom zaposlenog.

(2) Odluka iz stava 1. ovog člana naročito sadrži potreban broj zaposlenih, uslove koje zaposleni treba da ispunjavaju i način oglašavanja.

- (3) Radni odnos kod poslodavca, po pravilu, zasniva se putem javnog oglašavanja.
- (4) Slobodno radno mesto i uslove za rad na radnom mestu poslodavac prijavljuje organizaciji za zapošljavanje.
- (5) Javni oglas objavljuje se i u listu "Pruga".

Član 9.

- (1) Odluku o izboru donosi generalni direktor.
- (2) Pri izboru između prijavljenih kandidata obavezno se uzimaju u obzir prijave svih kandidata koji ispunjavaju propisane uslove.
- (3) O rezultatima izbora obaveštavaju se svi učesnici oglasa u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave.
- (4) Generalni direktor tromesečno pismeno informiše reprezentativni sindikat o broju i strukturi primljenih zaposlenih.

III. OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Član 10.

Zaposleni kod poslodavca imaju pravo i obavezu da stalno usavršavaju radne sposobnosti u skladu sa potrebama poslodavca, predviđenim godišnjim programom poslovanja i planom obrazovanja kadrova, u cilju uspešnijeg izvršavanja poslova koji su im povereni.

Vanredno školovanje

Član 11.

Zaposleni se mogu vanredno školovati u srednjim i višim školama i na fakultetima na teret troškova poslodavca, pod uslovom i na način utvrđen planom obrazovanja kadrova.

Kursevi i seminari

Član 12.

- (1) Prilikom uvođenja novih tehničkih sredstava i nove tehnologije u procesu rada, kao i usled nedostatka kadrova, poslodavac je dužan da blagovremeno organizuje kurseve i seminare teoretske i praktične nastave, radi pripreme i obuke zaposlenih.
- (2) Planom i programom obuke bliže se određuje mesto, vreme i način održavanja kurseva i seminara, kao i obaveze polaznika.

Stručno usavršavanje i specijalizacija

Član 13.

Radi stručnog usavršavanja i specijalizacije zaposleni može biti upućen i u druge organizacije i institucije u zemlji i inostranstvu, pod uslovom da je to predviđeno planom obrazovanja kadrova, ili se ukaže izuzetna potreba.

Član 14.

(1) Na stručno usavršavanje i specijalizaciju, zaposleni se može uputiti zbog:

- 1) usavršavanja u struci;
- 2) osposobljavanja za rad na novim sredstvima rada;
- 3) upoznavanja sa određenim tehničko-tehnološkim rešenjem i organizacijom rada.

(2) Rešenje o upućivanju zaposlenog na stručno usavršavanje i specijalizaciju donosi generalni direktor poslodavca, ili zaposleni koga on ovlasti, u skladu sa planom obrazovanja kadrova.

Član 15.

Posebним ugovorom uređuju se međusobna prava i obaveze zaposlenog koji se upućuje na stručno usavršavanje i specijalizaciju i poslodavca.

Stipendiranje**Član 16.**

Poslodavac, u skladu sa planom obrazovanja kadrova, može stipendirati zaposlenog iz radnog odnosa i lice van radnog odnosa u srednjim i višim školama i na fakultetima.

Član 17.

Visina stipendije i dinamika isplate određuje se planom obrazovanja kadrova poslodavca, a usklađuje sa procentom rasta osnovne zarade za koeficijent jedan iz Priloga 1 Kolektivnog ugovora.

Član 18.

Izbor stipendista za školovanje u zanimanjima čiji su poslovi vezani za bezbednost železničkog saobraćaja vrši se u skladu sa odgovarajućim aktima poslodavca.

Izbor kandidata za pojedine oblike obrazovanja**Član 19.**

Izbor kandidata za redovno i vanredno školovanje i poslediplomske studije, predviđene planom obrazovanja kadrova, vrši se putem oglašavanja.

Član 20.

Izbor kandidata po raspisanom oglasu vrši generalni direktor poslodavca ili zaposleni koga on ovlasti.

Član 21.

Pri izboru kandidata za dodelu stipendije prednost ima kandidat sa boljim uspehom u prethodnom školovanju.

Član 22.

Međusobna prava i obaveze kandidata upućenih na školovanje i poslodavca uređuju se posebnim ugovorom.

Prekvalifikacija i dokvalifikacija**Član 23.**

Radi zaštite radnog i materijalnog položaja invalida rata ili invalida rada, kome je utvrđena preostala radna sposobnost i zaposlenog kod koga je utvrđeno da postoji opasnost od nastanka invalidnosti na određenim poslovima, planom obrazovanja kadrova utvrđuje se potreba za njihovim upućivanjem na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju, u skladu sa potrebama poslodavca.

IV. PREMEŠTAJ NA DRUGE POSLOVE**Član 24.**

(1) Poslodavac može da ponudi zaposlenom zaključivanje ugovora o radu pod izmenjenim uslovima, ako za to postoji opravdani razlog koji se odnosi na radnu sposobnost zaposlenog, potrebu procesa rada i druge opravdane razloge.

(2) Poslodavac može premestiti zaposlenog na druge poslove za koje je predviđen isti stepen i vrsta stručne spreme koju zaposleni poseduje.

(3) Odredbe iz stava 2. ovog člana neće se primenjivati u slučaju nastupanja posebnih okolnosti kod poslodavca (više sile, iznenadnog kvara na sredstvima rada, prekida rada na radnom mestu na kome zaposleni obavlja rad, hitne zamene iznenada odsutnog zaposlenog, privremenog gubitka zdravstvene sposobnosti i slično), dok one traju.

(4) Premeštaj zaposlenog zbog zamene iznenada odsutnog zaposlenog može da traje najduže 30 dana.

(5) Rešenje o premeštaju sadrži obrazloženje u kojem se navode razlozi koji čine osnov za premeštaj zaposlenog.

Član 25.

(1) Ako je privremeni premeštaj izvršen na osnovu usmenog naloga, zaposlenom će se u roku od 24 časa od dana izdavanja usmenog naloga, dostaviti rešenje o privremenom premeštaju.

(2) Za vreme rada na poslovima na koje je privremeno premešten, zaposleni ima pravo na zaradu koju bi ostvario za obavljanje poslova radnog mesta na kome je radio pre privremenog premeštaja, ako je to za njega povoljnije.

Član 26.

(1) Zaposleni može privremeno ili trajno da bude premešten na rad iz jednog u drugo mesto rada, samo uz njegov pristanak.

(2) Zaposleni može da se premesti na rad iz jednog u drugo mesto rada kod istog poslodavca, bez njegovog pristanka:

1) ako potrebe procesa rada to zahtevaju, uz argumentovano obrazloženje ili ako u organizacionoj jedinici ne postoji zaposleni sa odgovarajućim stepenom stručne spreme određene vrste zanimanja, znanja i sposobnosti;

2) ako je udaljenost od mesta u kome zaposleni radi do mesta u koje je premešten na rad manja od 50 kilometara u jednom pravcu, ili su mesto rada i mesto u koje je zaposleni premešten na teritoriji iste opštine, odnosno grada, a organizovan je redovan prevoz koji omogućuje blagovremeni dolazak zaposlenog na rad i povratak sa rada i obezbeđena je naknada za prevoz u visini cene prevoza u javnom saobraćaju.

(3) Zaposlena žena za vreme trudnoće i sa detetom predškolskog uzrasta, kao i zaposleni kod koga je utvrđena invalidnost, ne mogu da budu premešteni u smislu stava 2. ovog člana.

V. RADNO VREME

Član 27.

(1) Radno vreme zaposlenih organizuje poslodavac u skladu sa Zakonom o radu.

(2) Radno vreme voznog i staničnog osoblja organizuje se u skladu sa Zakonom o bezbednosti u železničkom saobraćaju ("Službeni list SRJ", br. 60/98 i 36/99).

Član 28.

(1) Radno vreme zaposlenog koji radi na naročito teškim, napornim i za zdravlje štetnim poslovima iznosi, i to:

I - 38 časova u radnoj nedelji:

- 1) manevrista u stanicama I i II grupe;
- 2) mašinovođa;
- 3) zaposleni na dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji;
- 4) zaposleni na pranju cisterni.

II - 39 časova u radnoj nedelji:

- 1) manevrista u ostalim stanicama;
- 2) rukovalac manevre;
- 3) pomoćnik mašinovođe;

- 4) mašinovođa za manevru;
- 5) vozni manevrista;
- 6) pružni radnik;
- 7) vozovođa;
- 8) kovač na skretnicama;
- 9) bravar - mehaničar za mostove;
- 10) mehaničar na održavanju KM;
- 11) električar na održavanju akumulatora;
- 12) zavarivač;
- 13) metalostrugar za obradu točkova bez izvezivanja;
- 14) metaloglodač za obradu točkova;
- 15) vozač motornog pružnog vozila;
- 16) pregledač kola u stanicama I i II grupe;
- 17) otpravnik vozova u stanicama I i II grupe;
- 18) vozni dispečer na telekomandi (TK-dispečer).

(2) Reprezentativni sindikat može pokrenuti inicijativu za izradu stručne analize na osnovu koje poslodavac utvrđuje skraćeno radno vreme na određenim poslovima.

Član 29.

Na zahtev poslodavca, zaposleni je obavezan da radi duže od punog radnog vremena, osim u zakonom utvrđenim slučajevima, i u slučaju:

- 1) da se voz ili saobraćajno sredstvo dovede do određenog odredišta, odnosno u krajnju stanicu;
- 2) da se preduzmu neodložne mere za bezbednost i urednost železničkog saobraćaja, putnika i robe;
- 3) da se završi proces rada čije se trajanje nije moglo predvideti, a čije bi odsustvovanje ili prekidanje nanelo znatnu materijalnu štetu ili teže poremećaje u procesu rada;
- 4) da se završi prijem voznih sredstava kod remontera i probna vožnja;
- 5) da se spreči kvarenje sirovina ili materijala, ili otkloni kvar na sredstvima rada;
- 6) da se zameni iznenadno odsutni zaposleni u procesu rada koji neprekidno traje;
- 7) radi pratnje naročite pošiljke;
- 8) radi otklanjanja posledica udesa.

VI. ODMORI I ODSUSTVA

Odmor u toku dnevnog rada, dnevni odmor i nedeljni odmor

Član 30.

(1) Zaposleni ima pravo na odmor u toku dnevnog rada, dnevni odmor i nedeljni odmor, u skladu sa Zakonom o radu.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, odmor voznog i staničnog osoblja organizuje poslodavac, u skladu sa Zakonom o bezbednosti u železničkom saobraćaju.

Godišnji odmor**Član 31.**

(1) Dužina godišnjeg odmora utvrđuje se tako što se zakonski minimum od 18 radnih dana, uvećava po osnovu:

1) Dužine staža osiguranja za svakih navršenih pet godina	1 radni dan;
2) Uslova rada:	
(1) rad koji se pretežno obavlja na otvorenom prostoru uz intenzivno i stalno fizičko naprezanje	3 radna dana;
(2) rad u otežanim uslovima (buka, vibracije, osvetljenje, vlaga i dr.)	2 radna dana;
3) Rada na poslovima sa skraćenim radnim vremenom ili poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem	2 radna dana;
4) Složenosti poslova:	
(1) za poslove za koje je predviđen VII stepen stručne spreme	3 radna dana;
(2) za poslove za koje je predviđen VI, V i IV stepen stručne spreme	2 radna dana;
(3) za ostale poslove	1 radni dan;
5) Zdravstvenog i socijalnog stanja:	3 radna dana;
(1) invalidu rada	
(2) zaposlenom koji u svom domaćinstvu izdržava dete koje ima smetnje u psiho-fizičkom razvoju	3 radna dana;
(3) zaposlenom koji izdržava u svom domaćinstvu teškog bolesnika, koji u toku godine boluje duže od 60 dana	2 radna dana;
(4) roditelju sa jednim detetom mlađim od 14 godina	2 radna dana;
(5) roditelju sa dvoje ili više dece mlađe od 14 godina	3 radna dana;
(6) davaocu krvi, koji je u prethodnoj godini dao najmanje dva puta krv	1 radni dan.

(2) Uvećanje godišnjeg odmora iz stava 1. tačka 2) ovog člana vrši se samo po jednom od navedenih osnova.

(3) Godišnji odmor zaposlenog, utvrđen na osnovu kriterijuma iz stava 1. ovog člana, ne može biti duži od 25 radnih dana.

(4) Izuzetno, primenom kriterijuma iz stava 1. ovog člana, godišnji odmor može da traje duže od 25 radnih dana, zaposlenom koji radi na poslovima sa skraćenim radnim vremenom ili na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, zaposlenom sa preko 30 godina staža osiguranja ili 55 godina života, zaposlenoj ženi sa preko 25 godina staža osiguranja ili 50 godina života i zaposlenom mlađem od 18 godina, a najduže 30 radnih dana, kao i zaposlenom koji radi na poslovima sa skraćenim radnim vremenom na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, najduže 35 radnih dana.

Odsustvo uz naknadu zarade (plaćeno odsustvo)

Član 32.

(1) Zaposleni ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju najviše do pet radnih dana u kalendarskoj godini, u slučaju:

1) sklapanja braka	5 radnih dana;
2) porođaja supruge	5 radnih dana;
3) porođaja ćerke ili snaje	2 radna dana;
4) smrti člana uže porodice	5 radnih dana;
5) teže bolesti člana uže porodice	5 radnih dana;
6) smrti roditelja, usvojioca, brata ili sestre bračnog druga zaposlenog	3 radna dana;
7) dobrovoljnog davanja krvi	2 radna dana;
8) odlaska zaposlenog na redovno odsluženja vojnog roka	2 radna dana;
9) selidbe zaposlenog:	
(1) na području istog mesta	2 radna dana;
(2) na području drugog mesta	3 radna dana;
10) zaštite i otklanjanja štetnih posledica u domaćinstvu, prouzrokovanih elementarnim nepogodama	3 radna dana;
11) učestvovanja na radno proizvodnom ili sportskom takmičenju organizovanom od strane sindikata	3 radna dana;
12) korišćenja rekreativnog odmora	5 radnih dana.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, odsustvo u slučaju smrti člana uže porodice zaposlenog, korišćenja rekreativnog odmora i dobrovoljnog davanja krvi, ne uračunava se u ukupan broj radnih dana plaćenog odsustva u toku kalendarske godine.

(3) Članovima uže porodice smatraju se bračni drug, deca, braća, sestre, roditelji, usvojioci, staraoci i lica koja žive u zajedničkom porodičnom domaćinstvu sa zaposlenim.

Član 33.

(1) Zaposleni ima pravo na odsustvo sa rada uz naknadu zarade u skladu sa godišnjim programom poslovanja, i to:

1) za polaganje stručnog ispita	2 radna dana;
2) za polaganje ispita u srednjoj i višoj školi	2 radna dana;
3) za polaganje ispita na fakultetu	3 radna dana;
4) za polaganje pravosudnog ispita	15 radnih dana;
5) za polaganje ispita na poslediplomskim studijama	4 radna dana;
6) za odbranu magistarskog rada i doktorske disertacije	15 radnih dana;
7) za stručno usavršavanje, prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju	za vreme trajanja;
8) za rehabilitaciju po pismenoj preporuci Zavoda za zdravstvenu zaštitu železničara Srbije, ako troškove snosi poslodavac ili sindikat	ili za vreme za koje je upućen.

(2) Pravo na odsustvovanje sa rada iz stava 1. tač. 1)-6) ovog člana, zaposleni može da koristi samo u slučaju da ispit polaže prvi put.

VII. ZAŠTITA NA RADU**Prava, obaveze i odgovornosti****Član 34.**

(1) Zaposleni ostvaruju zaštitu na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu ("Službeni glasnik RS", br. 42/91, 53/93, 67/93, 48/94, 42/98), Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Pravilnik).

(2) Za sprovođenje zaštite na radu odgovorni su generalni direktor, direktori sektora, zaposleni sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, šef stanice, šef deonice, poslovođa radionice, ostali rukovodeći zaposleni i drugi zaposleni koji su odgovorni za nadzor nad izvršenjem poslova.

Član 35.

(1) Pitanja iz oblasti zaštite na radu, koja nisu regulisana Kolektivnim ugovorom uređuju se Pravilnikom.

(2) Program mera zaštite na radu i unapređenje zaštite na radu utvrđuju se godišnjim programom poslovanja poslodavca.

Član 36.

Poslodavac je dužan da kolektivno osigura zaposlenog za slučaj smrti ili trajnog invaliditeta, od povrede na radu, na teret sredstava poslodavca, pod istim uslovima za sve zaposlene.

Član 37.

(1) Generalni direktor obezbeđuje uslove za ogranižovanje i sprovođenje zaštite na radu kod poslodavca na savremenim principima, saglasno tehničko-tehnološkim i organizacionim potrebama poslodavca.

(2) Za izvršenje poslova zaštite na radu organizuje se posebna služba zaštite na radu.

(3) Generalni direktor ili zaposleni koga on ovlasti (rukovodilac službe zaštite na radu) u sprovođenju zaštite na radu:

- 1) predlaže upravnom odboru politiku razvoja i sprovođenje zaštite na radu;
- 2) odgovoran je upravnom odboru za sprovođenje politike razvoja i realizaciju utvrđenih opštih ciljeva zaštite na radu, utvrđenih programom rada i razvoja, kao i za izvršenje obaveza iz opšteg akta poslodavca iz oblasti zaštite na radu;
- 3) informiše upravni odbor o sprovođenju zaštite na radu i problemima u njenom ostvarivanju;
- 4) predlaže upravnom odboru finansijski plan za sprovođenje mera zaštite na radu i odgovoran je za njegovu realizaciju;
- 5) odgovoran je za realizaciju programa osposobljavanja zaposlenih i zaposlenih koji obavljaju stručne poslove zaštite na radu;
- 6) odgovoran je za sprovođenje mera na obezbeđivanju bezbednih uslova rada na radnim mestima i u radnoj sredini;
- 7) odgovoran je za sprovođenje postupka utvrđivanja radnih mesta sa posebnim uslovima rada i raspoređivanje zaposlenih na ova radna mesta u skladu sa propisanim uslovima;
- 8) ispituje razloge odbijanja rada zaposlenih da rade zbog neposredne opasnosti po život i zdravlje, nalaže preduzimanje odgovarajućih mera za otklanjanje opasnosti i odgovoran je za njihovo sprovođenje;
- 9) stara se i odgovoran je za pribavljanje propisane dokumentacije za građevinske objekte, oruđa za rad, instalacije i opasne materije;
- 10) odgovoran je za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanje propisanih oruđa za rad, održavanje oruđa za rad, instalacija, ispitivanje radne sredine i upotrebu opasnih materija, u skladu sa propisanim uputstvima;
- 11) saraduje sa inspekcijom rada i drugim nadležnim organima.

Član 38.

(1) Direktor direkcije i sektora odgovoran je za sprovođenje i unapređenje mera zaštite na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i Pravilnikom.

(2) U organizovanju poslova zaštite na radu i sprovođenju inspekcijskih rešenja direktor sektora obavezan je da saraduje sa službom zaštite na radu poslodavca.

Član 39.

Šef sekcije, odnosno RJ odgovoran je za sprovođenje propisa i mera zaštite na radu, a naročito da:

- 1) zaštitu na radu u sekciji odnosno RJ sprovodi u skladu sa propisima iz oblasti zaštite na radu;
- 2) primenjuje odredbe Kolektivnog ugovora, Pravilnika, odluka, zaključaka i uputstava, koje se odnose na zaštitu na radu i njeno unapređenje;
- 3) prilikom promena organizacije rada tehnološkog procesa, rekonstrukcije ili nabavke novih sredstava rada organizuje upoznavanje i osposobljavanje zaposlenih sa merama zaštite na radu i nabavkom novih odgovarajućih sredstava zaštite na radu;
- 4) postupi po rešenju nadležne inspekcije, da do određenog roka otkloni utvrđene nedostatke i o tome obavesti direktora sektora i službu zaštite na radu kod poslodavca;
- 5) organizuje upućivanje zaposlenih na lekarske preglede, ispitivanje fizičkih i hemijskih štetnosti mikroklimе i osvetljenja, ispitivanje oruđa za rad i vođenje potrebne evidencije;
- 6) predlaže raspoređivanje zaposlenog prema njegovim stručnim i zdravstvenim sposobnostima;
- 7) zaposlenom poverava poslove koji neće imati štetne posledice po zdravlje i ličnu bezbednost i da na radno mesto sa posebnim uslovima rada rasporedi zaposlenog koji ispunjava posebne zdravstvene uslove;
- 8) zabrani rad zaposlenom koji se ne pridržava propisanih mera zaštite na radu i koji ne koristi zaštitna sredstva i opremu lične zaštite, ili odbije da postupi po uputstvu za bezbedan rad.

Član 40.

Šef organizacione jedinice, šef stanice, šef deonice, drugi rukovodeći zaposleni i zaposleni koji obavlja stručne poslove zaštite na radu, dužan je da:

- 1) se upozna sa merama i propisima iz oblasti zaštite na radu;
- 2) novoprimljenog ili zaposlenog premeštenog sa drugog radnog mesta, pre početka rada, upozna sa organizacijom rada, karakteristikama oruđa za rad, tehnološkim procesom, bezbednošću kod saobraćaja železničkih vozila, uputstvima za rad, rukovanje i održavanje sredstava za rad, opasnostima pri radu, sredstvima i merama zaštite na radu i merama lične sigurnosti pri radu i da posle izvršene osposobljenosti i provere znanja pribavi pismene izjave zaposlenih o osposobljenosti za bezbedan rad;
- 3) stalno i neposredno nadzire primenu propisanih mera zaštite na radu u okviru deonice i gradilišta;

- 4) privremeno zabrani obavljanje poslova zaposlenom koji se ne pridržava propisanih mera zaštite na radu, ne koristi ili odbije korišćenje sredstava za zaštitu na radu ili odbije da postupi prema uputstvima za bezbedan rad;
- 5) popuni i dostavi prijavu o povredi na radu na propisanom obrascu, najkasnije 24 časa od časa kada se povreda dogodila;
- 6) podnese prijavu šefu sekcije, odnosno RJ zbog povrede radne obaveze protiv zaposlenog koji se ne pridržava propisanih mera zaštite na radu, a naročito protiv zaposlenog koji odbija upotrebu ličnih zaštitnih sredstava;
- 7) svojim prisustvom i nadzorom obezbedi sigurno izvršavanje naročito opasnih poslova;
- 8) se stara o ispravnosti zaštitnih sredstava i njihovom namenskom korišćenju od strane zaposlenih, a u slučaju kvara o njihovoj blagovremenoj popravci, odnosno zameni;
- 9) redovno vrši osposobljavanje zaposlenih iz oblasti zaštite na radu i o tome vodi urednu evidenciju;
- 10) daje predlog mera za poboljšanje postojećih mera zaštite na radu i ukazuje na uočene pojave u primeni mera zaštite na radu;
- 11) se stara o pregledima, ispitivanjima i održavanju alata i oruđa za rad, električnih instalacija i radne sredine.

Član 41.

Neposredni rukovodilac radova (poslovođa, rukovalac manevre, poslovođa u radionici i pružni poslovođa) dužan je da:

- 1) novoprimitljenog zaposlenog ili zaposlenog premeštenog sa drugog radnog mesta, pre početka rada, upozna sa organizacijom rada, karakteristikama oruđa za rad i uređaja u tehnološkom procesu, uputstvom za rad, rukovanjem i održavanjem sredstava lične zaštite i merama lične sigurnosti, zaposlenog osposobi za samostalan i bezbedan rad, i da posle izvršene provere znanja i sposobnosti, zaposlenom dozvoli obavljanje određenih poslova;
- 2) svakodnevno proverava ispravnost zaštitnih uređaja na postojećim objektima, oruđima i uređajima za rad;
- 3) kad utvrdi da na određenim poslovima zaposlenom pretil opasnost od povreda, preduzme mere za njihovo otklanjanje;
- 4) se stara o obezbeđenju i smeštaju zaštitnih sredstava i proverava njihovo namensko korišćenje;
- 5) obezbedi higijenske uslove u radnim prostorijama i ispravnost sanitarnih uređaja;
- 6) podnese prijavu protiv zaposlenog koji odbija da koristi zaštitna sredstva;
- 7) odmah prijavi svaku nastalu povredu na radu šefu sekcije, odnosno RJ i stručnom saradniku zaštite na radu, a najkasnije u roku od 24 časa;

- 8) svojim prisustvom i nadzorom obezbedi da se naročito opasni poslovi sigurno izvedu;
- 9) zabrani upotrebu neispravnih oruđa za rad i zaštitnih sredstava, privremeno zabrani rad na poslovima kad zaposlenom preti neposredna opasnost po život ili zdravlje, a nedostatke nije moguće otkloniti, o čemu izveštava neposrednog rukovodioca i stručnog saradnika zaštite na radu sekcije, odnosno RJ;
- 10) upućuje zaposlene na lekarske preglede.

Član 42.

(1) Zaposleni ima pravo:

- 1) da se pre raspoređivanja na radno mesto upozna sa rizicima, opasnostima, štetnostima, kao i propisanim merama zaštite na radu;
- 2) na odgovarajuća zaštitna sredstva i opremu ukoliko je izložen štetnostima koje se na drugi način ne mogu otkloniti;
- 3) da odbije da radi na radnom mestu, ako mu preti neposredna opasnost po život ili zdravlje, ukoliko nisu sprovedene propisane mere zaštite na radu, dok se ne sprovedu odgovarajuće zaštitne mere i utvrđeni nedostaci ne otklone;
- 4) da odbije da radi na oruđu za rad na mehanički pogon, na kojem nisu postavljene propisane zaštitne naprave, dok se one ne postave;
- 5) da ukoliko odbije da radi zbog toga što mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje (opasnost od dotrajale ili neispravne električne i druge instalacije, opasnost od pada teških predmeta u neposrednoj blizini zaposlenog, povećane koncentracije štetnih gasova, pare, dimova, prašine, štetnog zračenja, buke, vibracije, loših mikroklimatskih uslova, neobezbeđenosti odgovarajućih sredstava i opreme lične zaštite kod izvođenja naročito opasnih poslova, nedostatka zaštitnih naprava, opasnosti od rušenja zidova ili tavanica u radnim prostorijama i dr.), a rukovodeći zaposleni smatra da postupak zaposlenog nije opravdan, obe strane odmah će izvestiti nadležnu inspekciju rada i službu zaštite na radu;
- 6) da nadležnom organu kod poslodavca (Odboru za zaštitu na radu i odeljenju zaštite na radu) i inspekciji rada, podnese zahtev za zaštitu prava iz oblasti zaštite na radu;
- 7) na tačno i javno informisanje po svim pitanjima iz oblasti zaštite na radu.

(2) Zaposleni je dužan da:

- 1) namenski koristi sredstva i opremu lične zaštite, pažljivo rukuje njima i održava ih u ispravnom stanju;
- 2) se pridržava propisanih mera zaštite na radu;
- 3) radi sa punom pažnjom, bez opasnosti po svoj život i zdravlje i život i zdravlje ostalih zaposlenih;
- 4) pravilno rukuje oruđima za rad, opasnim materijama i postupa po uputstvu proizvođača i uputstvu za bezbedan rad;
- 5) se stara o sprovođenju i unapređivanju zaštite na radu;

- 6) se osposobi za bezbedan rad i podvrgne proveru osposobljenosti za bezbedan rad;
- 7) se podvrgne zdravstvenom pregledu na koji ga upućuje poslodavac, naročito ako radi na radnom mestu sa posebnim uslovima rada;
- 8) odmah obavesti odgovornog zaposlenog o kvarovima i drugim nedostacima koji bi mogli ugroziti bezbednost na radu;
- 9) pre početka rada proveri ispravnost oruđa za rad, uređaja i zaštitnih sredstava i da, u slučaju njihove neispravnosti, odmah izvesti odgovornog zaposlenog;
- 10) prekine sa radom po naređenju neposrednog rukovodioca u slučaju kada se ne primenjuju propisane mere zaštite na radu, ne koriste zaštitna sredstva i oprema, ili zaposleni nije sposoban za rad zbog stanja alkoholisanosti, psihičkog stanja i umora.

Član 43.

Zaposleni koji obavlja stručne poslove zaštite na radu u Sekciji, RJ i OJ dužan je da:

- 1) stalno obilazi radna mesta i proverava sprovođenje propisanih mera zaštite na radu;
- 2) obustavi rad kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje zaposlenih i o tome obavesti odgovornog zaposlenog kao i Odeljenje zaštite na radu;
- 3) zabrani korišćenja neispravnog oruđa za rad, sredstva i opreme lične zaštite i o tome obavesti odgovornog zaposlenog i Odeljenje zaštite na radu;
- 4) zabrani rad zaposlenom koji je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava koji dovode do umanjenja radne i psihofizičke sposobnosti zaposlenog;
- 5) predloži preduzimanje mera za utvrđivanje odgovornosti zaposlenih koji se ne pridržavaju propisanih mera zaštite na radu utvrđenih Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom;
- 6) prijavi svaku tešku, smrtnu ili kolektivnu povredu na radu Republičkoj inspekciji za rad i Odeljenju zaštite na radu odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka povrede na radu;
- 7) učestvuje u izradi i dostavljanju prijave o povredi na radu zaposlenom, u roku od 24 časa od dana saznanja za učinjenu povredu;
- 8) u roku od tri dana od dana saznanja za učinjenu povredu, po jedan primerak elaborata o povredi na radu dostavi Republičkoj inspekciji za rad i Odeljenju zaštite na radu;
- 9) učestvuje u uviđaju teške kolektivne ili smrtno povrede na radu;
- 10) vodi knjigu redovnih obilazaka radnih mesta u kojoj beleži uočene nedostatke, nepravilnosti i opasnosti sa predlogom mera, o čemu obaveštava odgovorne zaposlene iz čl. 39, 40. i 41. Kolektivnog ugovora i Odeljenje zaštite na radu;
- 11) proverava da li su obezbeđene mere zaštite na radu koje se odnose na:
  - (1) upotrebu ispravnih oruđa za rad, sa obaveznim uputstvom za rad i njihovo održavanje;

- (2) periodične preglede i ispitivanja propisanih oruđa za rad, elektroinstalacije i instalacije fluida, sredstva i opremu lične zaštite, kao i periodična ispitivanja hemijskih i bioloških štetnosti, osvetljenosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama;
  - (3) raspoređivanje zaposlenog na radno mesto, u skladu sa utvrđenom posebnom zdravstvenom sposobnošću;
  - (4) organizovanje osposobljavanja za bezbedan rad i za pružanje prve pomoći;
  - (5) primenu propisanih mera za poboljšanje uslova rada na radnom mestu sa povećanim rizikom;
  - (6) sprovođenje i primenu drugih mera, utvrđenih drugim opštim aktima poslodavca;
- 12) učestvuje u pripremi Pravilnika i drugih opštih akata poslodavca iz oblasti zaštite na radu;
  - 13) sačini mesečni plan obilaska radnih mesta, koji overava šef sekcije, odnosno RJ;
  - 14) organizuje i neposredno prati realizaciju programa specifične zdravstvene zaštite i dostavlja Odeljenju zaštite na radu overene izveštaje i zapisnike o sprovedenim aktivnostima Zavoda za zdravstvenu zaštitu železničkih radnika;
  - 15) kontroliše rokove vršenja propisanih pregleda i ispitivanje (uslova radne sredine, oruđa za rad, sudova pod pritiskom i dr.);
  - 16) preduzima mere za blagovremeno otklanjanje nedostatka i nepravilnosti utvrđenih rešenjem organa inspekcije rada i drugih organa nadzora;
  - 17) priprema izveštaj direktoru sektora o izvršenju inspekcijskih rešenja i pismeno obaveštava Odeljenje zaštite na radu o njihovom sprovođenju;
  - 18) organizuje ispitivanja i vodi evidenciju o rokovima za ispitivanje visokonaponske opreme na elektrificiranim prugama (motke za uzemljenje, rukavice, čizme, prostirke, šlemovi i sl.);
  - 19) prati stanje povređenog zaposlenog i posledice povrede;
  - 20) učestvuje u svakodnevnoj proveru radne sposobnosti pre stupanja na rad i za vreme rada;
  - 21) pribavi odgovarajuće isprave od ovlašćenih organa o primeni propisanih mera zaštite na radu, a u saradnji sa Odeljenjem zaštite na radu;
  - 22) prijavi inspekciji rada i Odeljenju zaštite na radu svaku pojavu koja je ugrozila, ili bi mogla da ugrozi bezbednost zaposlenih.

Član 44.

Zaposleni u Odeljenju zaštite na radu kod poslodavca dužan je da:

- 1) pripremi predlog izmena Pravilnika, stručnih uputstava za bezbedan rad i drugih normativnih akata iz oblasti zaštite na radu;
- 2) izradi i pripremi mesečni plan rada;

- 3) izradi i prati izvršenje godišnjeg plana i programa mera zaštite na radu kod poslodavca;
- 4) kontroliše investiciono-tehničku dokumentaciju o primeni propisa i mera zaštite na radu kod izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata i pribavlja tehničku dokumentaciju za oruđa za rad, uređaje i dizalice, a za potrebe sekcije, odnosno RJ;
- 5) daje stručno mišljenje na tehničku dokumentaciju za novonabavljena sredstva, oruđa za rad, lična zaštitna sredstva i opremu, kao i na dokumentaciju u vezi opasnih materija;
- 6) organizuje i obavlja periodični pregled i ispitivanja dizalica, presa, makaza sa ručnim dodavanjem materijala, uređaja za zavarivanje, podiznih platformi, valjaka na mehanizovani pogon, oruđa za rad, električnih instalacija i instalacija fluida, na način i u rokovima propisanim uputstvom proizvođača, tehničkim propisima i važećim standardima;
- 7) organizuje i obavlja periodični pregled i ispitivanje uslova radne sredine;
- 8) organizuje i obavlja periodični pregled i ispitivanje sudova pod pritiskom;
- 9) organizuje i obavlja periodično atestiranje zavarivača;
- 10) blagovremeno izradi i dostavi zapisnik i stručni nalaz o navedenim pregledima i ispitivanjima i prati otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- 11) permanentno obilazi sekcije, RJ, odnosno OJ radi nadzora, primene i kontrole sprovođenja propisanih mera zaštite na radu;
- 12) o utvrđenim propustima i nedostacima obavesti pismeno neposrednog rukovodioca Odeljenja zaštite na radu, sekcije, odnosno RJ i sektora u cilju njihovog otklanjanja;
- 13) propisuje mere zaštite na radu na licu mesta kada uoči propuste i nedostatke i prati njihovu primenu i izvršavanje, o čemu obaveštava neposrednog rukovodioca Odeljenja zaštite na radu, sekcije, RJ, OJ, odnosno sektora;
- 14) saraduje sa organom inspekcije rada i učestvuje u postupku nadzora i kontrole sprovođenja mera zaštite na radu kod poslodavca;
- 15) neposredno organizuje i prati sprovođenje programa specifične zdravstvene zaštite u Zavodu za zdravstvenu zaštitu železničkih radnika;
- 16) organizuje i obavlja osposobljavanje za bezbedan rad zaposlenih i proveru znanja po obavljenoj osposobljenosti;
- 17) učestvuje u radu komisije za polaganje stručnog ispita i periodične provere znanja zaposlenih;
- 18) organizuje povremeno stručno osposobljavanje stručnih saradnika zaštite na radu sekcija, odnosno RJ, od strane ovlašćenih institucija ili ustanova;
- 19) vrši uviđaj pri svakoj smrtnoj, teškoj i kolektivnoj povredi na radu, kao i pri pojavama koje su ugrozile ili bi mogle da ugroze bezbednost zaposlenih, radi preduzimanja mera za otklanjanje uzroka;

- 20) prati uzroke povreda na radu i drugih parametara koji utiču na privremenu sprečenost za rad zaposlenih, sa posebnim osvrtom na radna mesta sa posebnim uslovima rada;
- 21) daje saglasnost na podobnost zaštitnih sredstava i vrši kontrolu kvaliteta;
- 22) izrađuje tromesečni i godišnji izveštaj o stanju zaštite na radu kod poslodavca, po sektorima;
- 23) učestvuje u pripremi predloga za pokretanje inicijative za reviziju radnih mesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i učestvuje u prikupljanju podataka za izradu stručne dokumentacije;
- 24) zabrani rad kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje zaposlenih i da o tome obavesti odgovornog zaposlenog u sekciji i sektoru;
- 25) zabrani korišćenje neispravnog oruđa za rad, sredstava i opreme lične zaštite;
- 26) prati i proučava najnovija dostignuća i iskustva iz oblasti zaštite na radu;
- 27) učestvuje u izradi studijskih analiza zagađenja radne i životne sredine, u skladu sa propisima i važećim standardima;
- 28) priprema, organizuje i učestvuje na naučno stručnim skupovima i radnim sastancima iz oblasti zaštite na radu, ekologije i medicine rada;
- 29) vodi evidencije iz oblasti zaštite na radu o:
  - (1) povredama na radu;
  - (2) zaposlenima osposobljenim za bezbedan rad (obrazac 1);
  - (3) oruđu za rad, električnim instalacijama i instalaciji fluida (obrazac 5a);
  - (4) utvrđenim nedostacima i nepravilnostima u sekcijama, od strane inspeksijskih organa;
  - (5) vršenju periodičnih pregleda postrojenja dizalica, presa, makaza, valjaka i podiznih platformi;
  - (6) uslovima radne sredine;
  - (7) atestiranju varilaca;
  - (8) pregledu i ispitivanju uređaja za zavarivanje;
  - (9) prevozu opasnih materija (obrazac III i 10);
  - (10) invalidima rada (obrazac 9);
- 30) kontroliše vođenje propisane evidencije u sekciji, odnosno RJ;
- 31) sprovodi i obavlja druge stručne poslove, po ovlašćenju neposrednog rukovodioca, direktora sektora i inspeksijskih organa.

Član 45. ^[1]

Kriterijumi za utvrđivanje radnih mesta sa posebnim uslovima rada

Član 46.

Kriterijumi za utvrđivanje radnih mesta sa posebnim uslovima rada kod poslodavca su:

1) U pogledu uslova rada:

- (1) povećan rizik od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i zdravstvenih oštećenja;
- (2) rad na visokoj ili niskoj temperaturi;
- (3) rad u prostorijama zagađenim hemijskim (gasovi, pare, dim, prašina i sl.), fizičkim (buka, vibracije i štetna zračenja) i biološkim štetnostima (virusi, bakterije, gljive, plesni, paraziti);
- (4) rad na visini;
- (5) rad na otvorenom;
- (6) rad pri neadekvatnom osvetljenju.

2) U pogledu opterećenja pri radu:

- (1) fizičko;
- (2) psihofiziološko;
- (3) smenski rad.

3) U pogledu posebnih zahteva i specifičnosti tehnološkog procesa koji se odnose na:

- (1) određene funkcije organa ili organskih sistema;
- (2) starosnu granicu;
- (3) pol zaposlenog.

4) Opasnosti koje nastaju pri obavljanju železničkog saobraćaja i to:

- (1) od železničkih vozila u pokretu;
- (2) od opasnih materija pri transportu, pretakanju i rukovanju;
- (3) pri prevozu zaposlenih železničkim vozilima;
- (4) od visokog napona kontaktne mreže i energetske postrojenja;
- (5) u vezi održavanja SS i TT uređaja;
- (6) pri manevrisanju i čišćenju skretnica;
- (7) u vezi izvođenja građevinskih radova na održavanju pruga i pružnih postrojenja;
- (8) pri pregledu, održavanju i opravci železničkih vozila;
- (9) pri utovaru i istovaru tereta;
- (10) pri čišćenju, pranju, dezinfekciji i deratizaciji železničkih vozila.

Član 47.

(1) Radna mesta sa posebnim uslovima rada, odnosno radna mesta sa povećanim rizikom u železničkom saobraćaju utvrđuju se Pravilnikom, na osnovu stručne analize.

(2) Do utvrđivanja radnih mesta sa posebnim uslovima rada primenjuju se odredbe važećeg Pravilnika o zaštiti na radu.

Član 48.

(1) Zaposleni koji je raspoređen na radno mesto sa posebnim uslovima rada upućuje se na prethodni i redovan lekarski pregled.

(2) Ako se na redovnom lekarskom pregledu utvrdi da zaposleni ne ispunjava uslove za rad na tom radnom mestu, privremeno se premešta na drugo odgovarajuće radno mesto i upućuje na invalidsku komisiju.

(3) Privremeno premeštanje zaposlenog traje do dana dostavljanja pravosnažnog rešenja invalidske komisije.

Član 49.

Prilikom upućivanja zaposlenog na lekarski pregled zdravstvenoj ustanovi dostavljaju se podaci o posebnim uslovima rada, sa naznakom štetnosti i opasnosti radnog mesta na koje je zaposleni raspoređen.

Član 50.

(1) Na radnom mestu sa posebnim uslovima rada ne može raditi zaposleni mlađi od 18 godina, trudnica i majka sa detetom do tri godine starosti.

(2) Na radnom mestu sa posebnim uslovima rada može raditi samo zaposleni koji ima odgovarajuću stručnu spremu i za koga je na prethodnom, odnosno redovnom lekarskom pregledu utvrđena zdravstvena sposobnost za bezbedan rad.

Odbor za zaštitu na radu

Član 51.

(1) Poslodavac formira Odbor za zaštitu na radu koji obavlja poslove određene Zakonom o zaštiti na radu i tehničkim propisima iz ove oblasti, učestvuje u izradi, izmeni i dopuni Pravilnika i Kolektivnog ugovora, prati izmene i dopune propisa iz oblasti zaštite na radu i daje ocenu o kvalitetu ličnih zaštitnih sredstava i opreme.

(2) Odbor iz stava 1. ovog člana ima 19 članova, od kojih devet predstavnika sindikata, osam predstavnika stručnih službi poslodavca, koje imenuje generalni direktor, jednog predstavnika Zavoda za zdravstvenu zaštitu železničkih radnika i jednog predstavnika koga imenuje nadležno ministarstvo.

(3) Odbor donosi poslovnik o svom radu.

Lična zaštitna sredstva i oprema

Član 52.

(1) Radi zaštite zdravlja i bezbednosti zaposlenima, koji su za vreme rada izloženi opasnostima i štetnostima, stavljaju se na raspolaganje sredstva lične zaštite (u daljem tekstu: sredstva), odnosno stavlja se na raspolaganje lična zaštitna oprema (u daljem tekstu: oprema), ako dejstvo opasnosti i štetnosti ne može da se otkloni drugim merama zaštite na radu.

(2) Zaštitna sredstva moraju u svemu da odgovaraju važećim tehničkim standardima i propisima.

Član 53.

Zaposleni ima pravo i obavezu da redovno i namenski koristi zaštitna sredstva za vreme rada i da ih održava u ispravnom stanju.

Član 54.

Vrsta, tip i rokovi trajanja zaštitnih sredstava za svako radno mesto uređeni su Tabelarnim pregledom ličnih zaštitnih sredstava i opreme - Prilog 2 Kolektivnog ugovora, koji je odštampan uz Kolektivni ugovor i čini njegov sastavni deo.

Član 55.

Poslodavac je dužan da obezbedi određenu količinu zaštitnih sredstava, kao inventarsku rezervu za povremenu upotrebu, za zaposlenog koji učestvuje u sanaciji vanrednog događaja ili za povremeni rad, a za koji tabelarnim pregledom nisu predviđena odgovarajuća zaštitna sredstva.

Član 56.

(1) Poslodavac je u obavezi da sačini godišnji plan nabavke zaštitnih sredstava.

(2) U oceni funkcionalnih karakteristika i kvaliteta ličnih zaštitnih sredstava učestvuju predstavnici službe zaštite na radu i predstavnici sindikata kod poslodavca.

VIII. ZARADA, NAKNADA ZARADE I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH**Član 57.**

Kolektivnim ugovorom uređuje se:

- 1) zarada za obavljeni rad i vreme provedeno na radu;
- 2) uvećana zarada;
- 3) naknada zarade;
- 4) naknada troškova;
- 5) druga primanja;
- 6) zarada pripravnika;

7) zarada iz dobiti.

Zarada za obavljene rad i vreme provedeno na radu

Član 58.

Zarada zaposlenog za obavljene rad i vreme provedeno na radu utvrđuje se na osnovu:

- 1) osnovne zarade;
- 2) ostvarenih rezultata rada.

Osnovna zarada

Član 59.

Osnovna zarada zaposlenog utvrđuje se kao proizvod vrednosti radnog časa, koeficijenta posla utvrđenog u Prilogu 1. Kolektivnog ugovora, koji je odštampan uz Kolektivni ugovor i čini njegov sastavni deo i prosečnog mesečnog fonda časova rada od 174 časa.

Član 60.

(1) Osnovna zarada iz člana 59. Kolektivnog ugovora, može ugovorom o radu da se ugovori u većem iznosu.

(2) Pri ugovaranju osnovne zarade u smislu stava 1. ovog člana, visina koeficijenta sa zaposlenim ugovara se na osnovu sledećih kriterijuma:

- 1) kvaliteta i tačnosti u ispunjavanju radnih zadataka;
- 2) radne discipline;
- 3) doprinosa timskom radu;
- 4) stepena stručne spreme;
- 5) posebnih znanja i veština;
- 6) radnog iskustva, posebno dužine rada kod poslodavca;
- 7) drugih kriterijuma od značaja za procenu radnog doprinosa zaposlenog.

(3) Generalni direktor može sa zaposlenim da ugovori veću osnovnu zaradu od utvrđene Kolektivnim ugovorom, za poslove na koje je zaposleni raspoređen, s tim što je dužan da o tome obavesti upravni odbor u roku od 30 dana.

Član 61. ^{1*}

(1) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za period jun-septembar 2004. godine, uvećava se za 10% u odnosu na vrednost jednog radnog časa za maj 2004. godine i utvrđuje se u iznosu od 44,84 dinara.

(2) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za period oktobar-novembar 2004. godine, uvećava se za 6% u odnosu na vrednost jednog radnog časa za septembar 2004. godine i utvrđuje se u iznosu od 47,53 dinara.

(3) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za decembar 2004. godine uvećava se u odnosu na vrednost jednog radnog časa u novembru 2004. godine za masu sredstava zaposlenih kojima je prestao radni odnos u 2004. godini.

Aneks Kolektivnog ugovora za Javno preduzeće "Železnice Srbije" ("Sl. glasnik RS", br. 46/11)

Član 1.

(1) Ukupna masa za zarade zaposlenih u JP "Železnice Srbije" za drugi i treći kvartal 2011. godine, utvrđuje se u visini dvostruke mase za zarade koja je utvrđena za prvi kvartal 2011. godine, uvećane za 5,5%.

(2) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za period april - septembar 2011. godine, utvrđuje se u neto iznosu od 65,40 dinara.

Član 2.

U vrednost jednog radnog časa iz člana 1. stav 2. ovog aneksa uključena je mesečna vrednost za ishranu u toku rada i vrednost jedne dvanaestine regresa za korišćenje godišnjeg odmora.

Član 3.

Obračunska vrednost jednog radnog časa iz čl. 1. i 2. ovog aneksa primenjivaće se najduže do 30. septembra 2011. godine.

Član 62.

(1) Koeficijent posla iz Priloga 1. Kolektivnog ugovora sadrži složenost, odgovornost, uslove rada i stručnu spremu za obavljanje posla.

(2) Koeficijenti poslova iz stava 1. ovog člana razvrstani su u sedam grupa i to:

- 1) I grupa odgovara I stepenu stručne spreme;
- 2) II grupa odgovara II stepenu stručne spreme;
- 3) III grupa odgovara III stepenu stručne spreme;
- 4) IV grupa odgovara IV stepenu stručne spreme;
- 5) V grupa odgovara V stepenu stručne spreme;
- 6) VI grupa odgovara VI stepenu stručne spreme;
- 7) VII grupa odgovara VII stepenu stručne spreme.

(3) Za zaposlene koji neposredno učestvuju u vršenju železničkog saobraćaja utvrđeni koeficijenti iz Priloga 1. uvećavaju se koeficijentom od 0,15.

Ostvareni rezultati rada

Član 63.

(1) Rezultati rada zaposlenog utvrđuju se na osnovu ocene obavljenog rada zaposlenog, u skladu sa sledećim kriterijumima:

- 1) obimom izvršenih poslova u odnosu na planirane i tekuće poslove;
- 2) kvalitetom izvršenih poslova u odnosu na standardni kvalitet, odnosno kvalitetom koji je uobičajen za odgovarajuću vrstu posla;
- 3) izvršavanja poslova u utvrđenim rokovima;
- 4) efektivnog korišćenja radnog vremena;
- 5) odnosa prema radu (radna i tehnološka disciplina, saradnja u obavljanju poslova i sl.);
- 6) uštede u materijalnim troškovima i odnosa prema sredstvima rada.

(2) Rezultate rada utvrđuje direktor sektora eksploatacije za zaposlene u upravi sektora, direktor direkcije / sektora van eksploatacije i šef sekcije za zaposlene u organizacionom delu kojim rukovodi, u skladu sa odgovarajućim aktom poslodavca.

Član 64.

Osnovna zarada iz člana 59. i 60. Kolektivnog ugovora može se uvećati po osnovu rezultata rada u smislu člana 63. Kolektivnog ugovora, najviše 20%, odnosno umanjiti najviše 20%.

Uvećana zarada

Član 65.

Zaposleni ima pravo na uvećanu zaradu za:

- 1) prekovremeni rad u visini 35% osnovne zarade;
- 2) noćni rad u visini 35% osnovne zarade;
- 3) rad na dan državnog i verskog praznika koji je neradni dan u visini 80% osnovne zarade;
- 4) rad u smenama i turnusu u visini 2% osnovne zarade;
- 5) rad u turnusu za zaposlene koji neposredno učestvuju u vršenju železničkog saobraćaja u visini 4% osnovne zarade.

Član 66.

(1) Zaposleni ima pravo na uvećanu zaradu za časove rada nedeljom, u visini 18% osnovne zarade.

(2) Pravo iz stava 1. ovog člana zaposleni ne ostvaruje kada radi nedeljom na dan praznika koji je neradni dan.

Član 67.

(1) Zaposleni koji obavlja poslove mašinovođe, odnosno mašinovođe za manevru u jednoposedu ima pravo na uvećanu zaradu za časove rada u jednoposedu u visini:

- 1) 25% osnovne zarade za posao mašinovođe;

2) 10% osnovne zarade za posao mašinovođe za manevru.

(2) Pod pojmom jednoposeda, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumeva se posed vučnog vozila mašinovođom, odnosno mašinovođom za manevru, od početka smene do predaje vučnog vozila.

(3) Zaposleni koji obavlja poslove voznog dispečera na telekomandi (TK-dispečer), otpravnika vozova - operatera na postavnici II i III, otpravnika vozova - manevarskog dispečera u stanici Beograd ranžirna, otpravnika vozova u stanici Beograd, otpravnika vozova i otpravnika vozova koji je zbog procesa rada premešten na poslove šefa stanice, ima pravo na uvećanu zaradu za časove rada u visini 15% osnovne zarade.

(4) Lokomotivsko osoblje (mašinovođa, mašinovođa za manevru i pomoćnik mašinovođe) za vreme upravljanja lokomotivom ima pravo na uvećanu zaradu u visini od 0,001 osnovne zarade, po času upravljanja.

Član 68.

Zaposleni ima pravo na uvećanu zaradu, za neprekidno vreme provedeno u radnom odnosu kod poslodavca, u visini 0,3% osnovne zarade za svaku godinu rada kod poslodavca.

Član 69.

Zaposleni ima pravo na uvećanu zaradu za časove rada na održavanju pruga, pružnih i elektrotehničkih postrojenja u tunelu, u visini:

- 1) 10% osnovne zarade za rad u tunelu dužine od 100 m do 500 m;
- 2) 20% osnovne zarade za rad u tunelu dužine veće od 500 m.

Član 70.

(1) Zaposleni kome je rešenjem generalnog direktora ili zaposlenog koga on ovlasti, određena prisutnost kod kuće radi dežurstva u komisiji za uviđaj i isleđenje vanrednih događaja, dežurstva za slučaj intervencije pomoćnog voza ili zbog redovitosti i bezbednosti železničkog saobraćaja, kao i za prekid rada u obrtnoj jedinici, ima pravo na uvećanu zaradu.

(2) Uvećana zarada zaposlenog iz stava 1. ovog člana iznosi 0,00067 osnovne zarade po času, a najviše 10% mesečno.

Naknada zarade

Član 71.

Zaposleni ima pravo na naknadu zarade za vreme odsustvovanja sa rada u visini zarade koju bi ostvario da radi, za vreme:

- 1) odsustvovanja sa rada na dan praznika koji je neradni dan;
- 2) godišnjeg odmora;
- 3) plaćenog odsustva u skladu sa čl. 32. i 33. Kolektivnog ugovora;

- 4) vojne vežbe i odazivanja na poziv državnog organa;
- 5) stručnog osposobljavanja ili usavršavanja;
- 6) prisustvovanja sednicama državnih organa, organa teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, privredne komore, upravnog i nadzornog odbora poslodavca, organa sindikata i saveza sindikata.

Član 72.

(1) Zaposleni ima pravo na naknadu zarade za vreme odsustvovanja sa rada zbog privremene nesposobnosti za rad do 30 dana, i to:

- 1) u visini 65% zarade koju bi ostvario da radi u mesecu u kome je nastupila privremena sprečenost za rad, ako je ona prouzrokovana bolešću ili povredom van rada;
- 2) u visini 100% zarade koju bi ostvario da radi u mesecu u kome je nastupila privremena sprečenost za rad, ako je ona prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću.

(2) Izuzetno, pored slučajeva iz stava 1. tačka 1) ovog člana, pravo na naknadu zarade u visini 100% ima zaposleni kome do ispunjenja zakonom propisanih uslova za odlazak u penziju nedostaje do pet godina, kao i zaposleni kod koga je sprečenost za rad nastupila kao posledica doživljenog stresa u slučaju vanrednog događaja sa smrtnim posledicama.

Član 73.

Zaposleni ima pravo na naknadu zarade u visini 45% zarade koju bi ostvario da radi za vreme prekida rada do kojeg je došlo bez krivice zaposlenog, najduže 45 radnih dana u kalendarskoj godini.

Član 74.

Zaposleni ima pravo na naknadu zarade za vreme prekida rada do koga je došlo naredbom nadležnog državnog organa ili nadležnog organa poslodavca zbog neobezbeđivanja bezbednosti i zaštite zdravlja na radu, koja je uslov daljeg obavljanja rada bez ugrožavanja života i zdravlja zaposlenih i drugih lica i u drugim slučajevima, u skladu sa zakonom, u visini 65% zarade koju bi ostvario da radi u mesecu za koji se vrši isplata naknade.

Član 75.

(1) Zaposleni sa preostalom radnom sposobnošću ima pravo na novčanu naknadu:

- 1) od dana nastanka invalidnosti do dana premeštaja na druge poslove, odnosno upućivanja na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju;
- 2) za vreme prekvalifikacije ili dokvalifikacije;
- 3) od dana završene prekvalifikacije ili dokvalifikacije do dana premeštaja na druge poslove.

(2) Zaposleni ostvaruje pravo na novčanu naknadu iz stava 1. ovog člana u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 52/96, 46/98 i 29/2001).

Član 76.

Zaposleni kome do ispunjenja zakonom propisanih uslova za odlazak u starosnu penziju nedostaje do pet godina, a bude bez krivice premešten na druge poslove, ima pravo na naknadu zarade u visini razlike zarade koju ostvaruje na poslovima radnog mesta na koje je premešten i zarade koju bi ostvario na radnom mestu sa koga je premešten, ako je to za njega povoljnije, pod uslovom da je proveo najmanje pet godina rada na tom radnom mestu bez obzira na promenu naziva tog radnog mesta.

Član 77.

(1) Zaposleni ima pravo na naknadu zarade za vreme čekanja na obavljanje drugih poslova ili za vreme čekanja na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju, za vreme prekvalifikacije ili dokvalifikacije i za vreme čekanja na obavljanje poslova po obavljenoj prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji.

(2) Naknada zarade iz stava 1. ovog člana iznosi 80% zarade koju bi ostvario da radi na poslovima koje je prethodno obavljao, odnosno koje je obavljao pre upućivanja na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju.

Član 78.

(1) Pod pojmom naknada zarade u visini zarade koju bi ostvario da radi, smatra se osnovna zarada zaposlenog iz člana 59. Kolektivnog ugovora.

(2) Izuzetno, pod pojmom naknada zarade u visini zarade koju bi ostvario da radi, u slučaju iz člana 71. Kolektivnog ugovora, smatra se osnovna zarada uvećana za rad u smeni i turnusu i za neprekidno vreme provedeno u radnom odnosu kod poslodavca.

Naknada troškova

Član 79.

Zaposleni ima pravo na naknadu troškova za:

- 1) prevoz na rad i sa rada;
- 2) vreme provedeno na službenom putu u zemlji;
- 3) vreme provedeno na službenom putu u inostranstvu.

Prevoz na rad i sa rada

Član 80.

(1) Zaposleni ima pravo na naknadu najnižih troškova prevoza u javnom drumskom saobraćaju u visini 100% tih troškova, a najviše do neoporezovanog iznosa.

(2) Ako je visina troškova prevoza veća od neoporezovanog iznosa, zaposleni ima pravo na naknadu troškova prevoza u visini neoporezovanog iznosa uvećanog za 50% troškova koji su veći od neoporezovanog iznosa.

(3) Zaposleni ima pravo na naknadu iz st. 1. i 2. ovog člana ukoliko je udaljenost od mesta stanovanja do mesta rada, odnosno železničke stanice, kod korišćenja pogodnih vozova, veća od dva kilometra.

(4) Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, zaposlenom ne pripada naknada za troškove javnog drumskog prevoza ako koristi pogodne vozove.

(5) Pod pogodnim vozom smatra se voz od čijeg dolaska do početka radnog vremena, odnosno od završetka radnog vremena, pa do polaska voza nema više od 60 minuta.

Službeno putovanje u zemlji

Član 81.

(1) Službenim putovanjem u zemlji smatra se putovanje van mesta redovnog rada i mesta stanovanja zaposlenog, na udaljenosti većoj od 30 kilometara, radi izvršavanja određenih poslova, po nalogu ovlašćenog zaposlenog.

(2) Ovlašćeni zaposleni, u smislu stava 1. ovog člana, su: generalni direktor, direktor sektora ili direkcije, šef sekcije i njegov zamenik i pomoćnik, kao i šef stanice i šef organizacione jedinice koja je dislocirana od sedišta sekcije.

(3) Mestom redovnog rada zaposlenog smatra se sedište poslodavca, sektora, direkcije, sekcije, železničke stanice, pružne deonice i drugog organizacionog dela poslodavca u kojem zaposleni stalno radi.

Član 82.

Vreme službenog putovanja zaposlenog računa se od stvarnog časa i minuta polaska prevoznog sredstva kojim zaposleni odlazi na putovanje, do stvarnog časa i minuta povratka prevoznog sredstva kojim se zaposleni vraća sa službenog putovanja.

Član 83.

(1) Službeno putovanje traje onoliko vremena koliko je neophodno da se izvrše poslovi radi kojih je ono i određeno.

(2) Za službeno putovanje u zemlji zaposlenom se izdaje nalog za službeno putovanje, a najduže za kalendarski mesec.

(3) U nalogu za službeno putovanje utvrđuje se vrsta prevoznog sredstva kojim će zaposleni putovati.

Član 84.

(1) Za vreme službenog putovanja u zemlji zaposleni ima pravo na naknadu troškova za ishranu (u daljem tekstu: dnevnicu), noćenje, prevoz i druge troškove koji su neophodni za obavljanje poslova zbog kojih je upućen na službeni put.

(2) Zaposleni ima pravo na akontaciju troškova iz stava 1. ovog člana za predviđeno vreme trajanja službenog putovanja.

Član 85.

Na službenom putovanju zaposlenom pripada:

1) cela dnevnicu za svaka 24 časa provedena na službenom putu i za ostatak vremena duži od 12 časova provedenih na tom putu, kao i za vreme provedeno na službenom putu duže od 12, a kraće od 24 časa;

2) pola dnevnice za vreme provedeno na službenom putovanju dužem od 8, a kraćem od 12 časova i ako je putovanje trajalo duže od 24 časa, za ostatak vremena dužeg od 8, a kraćeg od 12 časova.

Član 86.

(1) Zaposlenom koji se upućuje na službeno putovanje iz člana 81. Kolektivnog ugovora, u drugo mesto radi zamene odsutnog zaposlenog ili obavljanja određenih poslova i ako se za vreme službenog putovanja svakodnevno ili u vremenskim razmacima vraća u mesto redovnog rada ili stanovanja, izdaje se nalog za službeno putovanje sa prilogom.

(2) Dnevnicu za službeno putovanje iz stava 1. ovog člana, obračunava se sabiranjem časova provedenih na službenom putovanju i deljenjem sa 24.

Član 87.

(1) Dnevnicu za službeno putovanje u zemlji za 2002. godinu utvrđuje se u iznosu od 650 dinara.

(2) Zaposlenom kome je za vreme službenog putovanja obezbeđena besplatna ishrana, dnevnicu se umanjuje 70%.

Član 88.

Troškovi noćenja u hotelu "A" ili "B" kategorije na službenom putovanju priznaju se u visini stvarnih troškova prenoćišta prema priloženom računu.

Član 89.

Troškovi prevoza na službenom putovanju i drugi troškovi koji su neophodni za obavljanje poslova zbog kojih je zaposleni upućen na službeno putovanje, utvrđuju se u visini stvarnih troškova prema priloženim računima.

Član 90.

- (1) Zaposleni koji svoje redovne poslove obavlja u vozu, za vreme putovanja voza i bavljenja u obrtnoj jedinici, ima pravo na naknadu troškova za ishranu.
- (2) Pravo na naknadu troškova iz stava 1. ovog člana nema zaposleni koji svoje redovne poslove obavlja u vozu na udaljenosti manjoj od 30 kilometara, od polazne stanice voza.
- (3) Osnov za obračun naknade troškova iz stava 1. ovog člana je vreme od stvarnog polaska voza iz domicilne stanice, do stvarnog dolaska voza u domicilnu stanicu, izraženo u časovima.
- (4) Naknada troškova iz stava 1. ovog člana utvrđuje se množenjem broja časova iz stava 3. ovog člana i vrednosti jednog časa dnevnicе za službeno putovanje u zemlji (iznos dnevnicе podeljen sa 24).

Član 91.

- (1) Zaposleni koji radi na održavanju pruga, pružnih i elektrotehničkih uređaja i postrojenja, ima pravo na naknadu troškova u visini dnevnicе za službeno putovanje u zemlji, za vreme kada obavlja poslove van sedišta deonice na udaljenosti većoj od 15 kilometara.
- (2) Pravo na naknadu troškova iz stava 1. ovog člana zaposleni ostvaruje na osnovu mesečnog plana rada.
- (3) Osnov za obračun naknade troškova iz stava 1. ovog člana čini vreme provedeno van sedišta deonice.
- (4) Naknada troškova iz stava 1. ovog člana utvrđuje se množenjem broja časova iz stava 3. ovog člana i vrednosti jednog časa dnevnicе za službeno putovanje u zemlji (iznos dnevnicе podeljen sa 24).

Član 92.

Zaposleni koji je obavio službeno putovanje u zemlji dužan je da u roku od pet dana od dana povratka sa službenog putovanja opravda primljenu akontaciju, podnese izveštaj sa puta i vrati popunjen nalog sa računima.

Službeno putovanje u inostranstvo**Član 93.**

- (1) Za vreme službenog putovanja u inostranstvu zaposleni ima pravo na naknadu troškova za smeštaj, ishranu i prevoz pod uslovima i u visini koja je utvrđena posebnim propisima o izdacima za službena putovanja u inostranstvo.
- (2) Vozno osoblje, kontrolor i pratilac spavaćih, kušet kola ili vagon restorana i pratilac turističkih grupa u inostranstvu, pri obavljanju poslova na području strane železničke uprave ima pravo na dnevnicu za službeno putovanje, u visini jedne trećine dnevnicе iz stava 1. ovog člana.

Član 94.

Zaposleni koji svoje redovne poslove obavlja u pograničnoj stanici na teritoriji susedne železničke uprave, ima pravo na naknadu troškova u visini dnevnice za službeno putovanje u zemlji, za vreme provedeno na radu u toj stanici.

Druga primanja**Otpremnina****Član 95.**

Zaposleni ima pravo na otpremninu zbog prestanka radnog odnosa radi odlaska u penziju ili prestanka radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti, u visini dve zarade koje bi ostvario za mesec koji prethodi mesecu u kojem se isplaćuje otpremnina, s tim što tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene kod poslodavca za mesec koji prethodi mesecu u kojem se vrši isplata otpremnine.

Solidarna pomoć**Član 96.**

Zaposlenom koji zbog teže povrede na radu, profesionalnog oboljenja ili drugog težeg oboljenja koristi lečenje za koje su potrebni posebni troškovi, za dugotrajno bolovanje ili lečenje, kupovinu lekova, teške operacije ili presađivanje organa ili zbog potrebe putovanja u inostranstvo radi lečenja, pripada novčana pomoć.

Član 97.

Zaposlenom koji je na radu pretrpeo težu telesnu povredu sa posledicama invalidnosti, ili je oboleo od profesionalnog oboljenja ili drugog težeg oboljenja, kao i u slučaju težeg oboljenja člana njegove uže porodice, pripada novčana pomoć.

Član 98.

Zaposlenom koji je pretrpeo štetu usled elementarnih i drugih nepogoda (požar, oluja, pomeranje i klizanje zemljišta, zemljotres ili slične prirodne nepogode) sa posledicama, pripada novčana pomoć.

Član 99.

(1) Odluku o visini solidarne pomoći iz čl. 96 , 97. i 98. Kolektivnog ugovora donosi generalni direktor ili zaposleni koga on ovlasti, na predlog komisije sastavljene od predstavnika sindikata i poslodavca.

(2) Predlog iz stava 1. ovog člana komisija priprema na osnovu zahteva zaposlenog i priložene dokumentacije.

Član 100.

(1) Poslodavac upućuje na školovanje decu poginulih i umrlih železničkih radnika, na osnovu posebno zaključenog ugovora.

(2) Poslodavac može upućivati na školovanje dodeljivanjem stipendije i decu putnika poginulih u železničkim udesima, na osnovu posebno zaključenog ugovora.

Član 101.

(1) Poslodavac, uz isplatu mesečne zarade zaposlenima, uplaćuje u Fond za prevenciju radne invalidnosti i rekreativni odmor zaposlenih, iznos od 0,2% mase sredstava isplaćenih na ime zarada.

(2) Kriterijume za raspodelu sredstava iz stava 1. ovog člana i njihovu visinu utvrđuje zajednička komisija poslodavca i sindikata, na osnovu pravilnika o radu fonda iz stava 1. ovog člana.

(3) Za učešće u finansiranju kulturno-umetničkih i sportskih društava, Udruženja železničkih penzionera Srbije i Udruženja invalida rada železničara Srbije, poslodavac obezbeđuje mesečno sredstva u visini od 0,02 % mase sredstava za isplatu zarada.

Jubilarna nagrada**Član 102.**

(1) Poslodavac može zaposlenom da isplati jubilarnu nagradu za neprekidan rad kod poslodavca, i to:

- 1) za deset godina staža osiguranja - jednu prosečnu mesečnu zaradu po zaposlenom kod poslodavca isplaćenu u mesecu koji prethodi mesecu isplate nagrade;
- 2) za 20 godina staža osiguranja - dve prosečne mesečne zarade po zaposlenom kod poslodavca isplaćene u mesecu koji prethodi mesecu isplate nagrade;
- 3) za 30 godina staža osiguranja - tri prosečne mesečne zarade po zaposlenom kod poslodavca isplaćene u mesecu koji prethodi mesecu isplate nagrade;
- 4) za 40 godina staža osiguranja - četiri prosečne mesečne zarade po zaposlenom kod poslodavca isplaćene u mesecu koji prethodi mesecu isplate nagrade.

(2) O isplati jubilarne nagrade iz stava 1. ovog člana, odluku donosi upravni odbor.

Pomoć u slučaju smrti zaposlenog ili člana njegove uže porodice**Član 103.**

U slučaju smrti zaposlenog, odmah po saznanju, njegovoj porodici pripada novčana pomoć u visini dvostruke prosečne zarade kod poslodavca u mesecu u kojem se isplata vrši, a za svako nezbrinuto dete zaposlenog još po jedna polovina obračunatog iznosa.

Član 104.

(1) U slučaju smrti člana uže porodice, odmah po saznanju, zaposlenom pripada novčana pomoć u visini dvostruke prosečne zarade kod poslodavca u mesecu u kojem se isplata vrši.

(2) Pod članom uže porodice iz stava 1. ovog člana podrazumeva se bračni drug, deca, usvojioci i roditelji.

Član 105.

(1) U slučaju smrti zaposlenog, odnosno člana njegove uže porodice, njegovoj porodici, odnosno zaposlenom, pripada novčana pomoć u visini troškova pogrebnih usluga. Pod pojmom pogrebnih usluga smatraju se: sanduk, pokrov, nadgrobni znak (krst ili piramida), grobno mesto, prevoz posmrtnih ostataka, troškovi opela (muzike, verskog obreda).

(2) Pod članom uže porodice iz stava 1. ovog člana podrazumevaju se bračni drug, deca, usvojioci i roditelji.

Kredit**Član 106.**

(1) Poslodavac može zaposlenom odobriti zajam za nabavku ogreva, zimnice i udžbenika - u visini prosečne mesečne zarade po zaposlenom kod poslodavca, uz vraćanje zajma u šest mesečnih rata, počev od isplate zarade u prvom narednom mesecu u odnosu na mesec u kojem je isplaćen zajam.

(2) Novi zajam se ne može odobriti dok se u potpunosti ne vrati ranije odobreni zajam.

Zarada pripravnika**Član 107.**

Pripravnik ima pravo na zaradu u visini 80% osnovne zarade posla za koji se osposobljava.

Način obračuna primanja iz prethodnog perioda**Član 108.**

Način obračuna zarade, naknade zarade i drugih primanja zaposlenog iz prethodnog perioda, vrši se na osnovu vrednosti radnog časa, za mesec za koji se vrši obračun i isplata.

Rokovi za isplatu zarade**Član 109.**

Zarade se isplaćuju u jednom delu najkasnije do 15-og u mesecu za prethodni mesec.

Zarada iz dobiti

Član 110.

(1) Zaposleni ima pravo na zaradu iz dobiti, po godišnjem računu, u skladu sa odlukom upravnog odbora.

(2) Učešće svakog zaposlenog u dobiti iz stava 1. ovog člana utvrđuje se u jednakom iznosu za sve zaposlene kod poslodavca.

IX. NAKNADA ŠTETE**Član 111.**

Postojanje štete, njenu visinu, okolnosti pod kojima je nastala, ko je štetu prouzrokovao i kako se nadoknađuje, utvrđuje poslodavac u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom.

Član 112.

(1) Generalni direktor ili zaposleni koga on ovlasti, pokreće rešenjem postupak za utvrđivanje odgovornosti zaposlenog za štetu, u roku od pet dana od dana prijema prijave o prouzrokovanoj šteti ili ličnog saznanja da je šteta prouzrokovana poslodavcu i određuje lice za sprovođenje postupka.

(2) Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži: ime i prezime zaposlenog koji je štetu prouzrokovao, vreme, mesto i način izvršenja štetne radnje, dokaze koji ukazuju da je zaposleni prouzrokovao štetu i predlog za pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti zaposlenog za štetu.

Član 113.

Rešenje o pokretanju postupka za utvrđivanje odgovornosti zaposlenog za štetu sadrži: ime i prezime zaposlenog, poslove koje zaposleni obavlja, vreme, mesto i način izvršenja štetne radnje i dokaze koji ukazuju da je zaposleni izvršio štetnu radnju.

Član 114.

(1) Visina štete utvrđuje se na osnovu tržišne ili knjigovodstvene vrednosti stvari.

(2) Ako se visina štete ne može utvrditi, na način iz stava 1. ovog člana ili bi utvrđivanje njenog iznosa prouzrokovalo nesrazmerne troškove, visinu naknade štete utvrđuje poslodavac u paušalnom iznosu, procenom štete ili veštačenjem stručnog lica.

Član 115.

(1) Kada se u postupku utvrde sve činjenice i okolnosti od uticaja na odgovornost zaposlenog, generalni direktor ili zaposleni koga on ovlasti, donosi rešenje kojim se zaposleni obavezuje da nadoknadi štetu ili se oslobađa od odgovornosti.

(2) Rešenjem kojim se zaposleni obavezuje da naknadi štetu, određuje se način i rok naknade štete.

Član 116.

- (1) Zaposleni je dužan da se, po prijemu rešenja iz člana 115. Kolektivnog ugovora, pismeno izjasni da li prihvata ili ne prihvata da nadoknadi štetu.
- (2) Ako zaposleni ne prihvati da nadoknadi štetu, o šteti odlučuje nadležni sud.

Član 117.

- (1) Poslodavac može, u opravdanim slučajevima, delimično osloboditi zaposlenog od naknade štete koju je prouzrokovao, osim ako je štetu prouzrokovao namerno.
- (2) Predlog za oslobađanje od naknade štete iz stava 1. ovog člana može podneti zaposleni.
- (3) Pre donošenja odluke o delimičnom oslobađanju od naknade štete, poslodavac će ceniti rad i ponašanje zaposlenog, kao i da li bi zaposleni sa naknadom štete bio doveden u težak materijalni položaj.

Član 118.

- (1) Ako zaposleni pretrpi povredu ili štetu na radu ili u vezi sa radom, poslodavac je dužan da mu naknadi štetu u skladu sa zakonom i Kolektivnim ugovorom.
- (2) Uz zahtev za naknadu štete, zaposleni podnosi odgovarajuće dokaze o nastanku štete.
- (3) O zahtevu za naknadu štete odlučuje komisija koju imenuje generalni direktor ili zaposleni koga on ovlasti.
- (4) Ako se u roku od 30 dana od dana pretrpljene povrede ili štete na radu ili u vezi sa radom, poslodavac i zaposleni ne sporazumeju o naknadi štete, zaposleni ima pravo da naknadu štete zahteva pred nadležnim sudom.

X. USLOVI ZA RAD SINDIKATA**Član 119.**

Generalni direktor je dužan da obezbedi uslove za delovanje sindikata u skladu sa njegovom ulogom i zadacima i da ga informiše o pitanjima koja su od bitnog značaja za materijalni i socijalni položaj zaposlenog.

Član 120.

- (1) Poslodavac je dužan da obezbedi obračun i uplatu sindikalne članarine na račune sindikata prilikom svake isplate zarade.
- (2) Sindikat je dužan da poslodavcu dostavi overen spisak svojih članova.

Član 121.

- (1) Generalni direktor je dužan da predstavnicima sindikata dozvoli da zaposlenima dostavlja informacije, biltene, publikacije i druga akta sindikata.

(2) Predstavnicima sindikata dozvoljeno je da ističu obaveštenja sindikata u prostorijama poslodavca, na mestima određenim za tu namenu.

Član 122.

Generalni direktor obezbeđuje sindikatu korišćenje odgovarajućih prostorija za njegovo delovanje, redovan rad i sastanke rukovodstva, bez naknade troškova, i to:

- 1) za Sindikat železničara Srbije tri prostorije i korišćenje sale za sastanak, u mestu sedišta poslodavca;
- 2) za granske sindikate Sindikata železničara Srbije (sindikalne delatnosti) po jednu odgovarajuću prostoriju i korišćenje sale za sastanke, u mestu sedišta;
- 3) za Nezavisni sindikat železničara Srbije dve odgovarajuće prostorije i korišćenje sale za sastanke u mestu sedišta poslodavca;
- 4) za Nezavisni strukovni sindikat mašinovođa Srbije dve odgovarajuće prostorije i korišćenje sale za sastanke u mestu sedišta poslodavca;
- 5) za gradske i opštinske sindikate (čvorne) Sindikata železničara Srbije i odbore Nezavisnog sindikata železničara Srbije i Nezavisnog strukovnog sindikata mašinovođa Srbije po jednu odgovarajuću prostoriju i korišćenje sale za sastanke, u mestima rada;
- 6) za ostale registrovane sindikate, po jednu prostoriju u sedištima sindikata.

Član 123.

(1) Generalni direktor je obavezan da omogući sindikatu korišćenje administrativno-tehničkih usluga, prema potrebi i to:

- 1) upotrebu telefona, telegrafa, telefaksa, PS-a;
- 2) umnožavanje i kopiranje pisanih materijala;
- 3) daktilografske usluge;
- 4) korišćenje po potrebi službenog vozila predsedniku sindikata.

(2) Usluge iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se bez naknade troškova, a koriste se za rad sindikata u skladu sa zakonom i Kolektivnim ugovorom.

Član 124.

(1) Predsednik Sindikata železničara Srbije (SŽS), predsednik Nezavisnog sindikata železničara Srbije (NSŽS), predsednik Nezavisnog strukovnog sindikata mašinovođa Srbije (NSSMS), potpredsednik, odnosno njihov zamenik i sekretar, za vreme mandata, ne obavljaju poslove svog radnog mesta, a primaju naknadu zarade u visini zarade koju bi ostvarili da rade.

(2) Predsednici Jedinestvenih sindikalnih organizacija (JSO-sindikata delatnosti) SŽS, za vreme mandata, ne obavljaju poslove svog radnog mesta, a primaju naknadu zarade u visini zarade koju bi ostvarili da rade.

(3) Ostali predsednici i članovi organa sindikata imaju pravo na po jedan plaćeni čas mesečno, za sindikalnu delatnost, na svakih dva i po člana sindikata, utvrđenih u skladu sa članom 120.

stav 2. Kolektivnog ugovora, uz pravo na naknadu zarade u visini zarade koju bi ostvarili da rade.

(4) Članovima sindikata poslodavac je dužan da omogući prisustvovanje sindikalnim sastancima, po prethodnom pozivu organa sindikata.

Član 125.

(1) Predstavnicima sindikata koji odlaze van svog mesta boravka, odnosno rada, za potrebe sindikata, izdaje se nalog za putovanje.

(2) Sredstva za pokriće putovanja iz stava 1. ovog člana isplaćuju se na teret poslodavca.

Član 126.

(1) Predsednici i članovi organa sindikata za vreme obavljanja sindikalne funkcije, ako postupaju u skladu sa zakonom i Kolektivnim ugovorom, ne mogu da se rasporede na druge poslove ili kod drugog poslodavca, da se utvrdi prestanak potrebe za njihovim radom ili da se na drugi način stave u nepovoljniji položaj.

(2) Zaposleni koji učestvuje u pregovorima za izmenu i dopunu ili zaključenje novog kolektivnog ugovora, za vreme dok učestvuje u pregovorima, ima pravo na naknadu zarade u visini zarade koju bi ostvario da radi, uvećanu za 50%.

Član 127.

Generalni direktor je dužan da sindikatu omogući da, tokom godine u radno vreme, organizuje sastanke sindikalnih organizacija koji na godišnjem nivou ne mogu trajati više od 12 sati.

Član 128.

Reprezentativnom sindikatu se, po pravilu, dostavlja poziv sa materijalima, najkasnije pet dana pre početka sednice upravnog odbora i omogućuje učešće predstavnika reprezentativnog sindikata na sednici upravnog odbora, kada se odlučuje o pitanjima od značaja za ekonomski i socijalni položaj zaposlenih.

Član 129.

(1) Poslodavac je dužan da obezbedi deo sredstava za rad sindikata, na osnovu godišnjeg plana rada i finansijskog plana, u visini 0,3% mase sredstava za zarade, mesečno, za mesece u kojima nije organizovan štrajk.

(2) Sredstva iz stava 1. ovog člana isplaćuju se tromesečno.

Član 130.

(1) Generalni direktor će obrazovati službu za pružanje stručne pomoći, sledećih profila kadrova:

- 1) diplomirani ekonomista 1 izvršilac;

- 2) diplomirani pravnik 1 izvršilac;
- 3) ekonomski tehničar 1 izvršilac;
- 4) daktilograf korespondent 1 izvršilac.

(2) Stručna služba iz stava 1. ovog člana obrazovaće se rešenjem generalnog direktora kao privremeni organizacioni deo poslodavca, koji će funkcionisati dok traje potreba, a ako to obim poslova zahteva može se proširiti.

Član 131.

Obaveze generalnog direktora iz čl. 119-130. Kolektivnog ugovora odnose se i na direktora sektora i šefove sekcija i organizacionih jedinica, shodno nivou organizovanja sindikata.

XI. ODREDBE O ŠTRAJKU

Član 132.

Zaposleni ima pravo na štrajk u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za organizovanje štrajka i aktom osnivača o minimumu procesa rada.

Član 133.

Štrajk se najavljuje najkasnije deset dana pre dana određenog za početak štrajka, dostavljanjem odluke o stupanju u štrajk i izjave o načinu obezbeđivanja minimuma procesa rada Vladi Republike Srbije, Ministarstvu saobraćaja i telekomunikacija, generalnom direktoru, upravnom odboru poslodavca i sindikatu ako nije organizator štrajka.

Član 134.

Generalni direktor određuje zaposlene koji su dužni da rade za vreme štrajka radi obezbeđivanja minimuma procesa rada, s tim da to ne mogu biti zaposleni koji su izabrani u štrajkački odbor.

Član 135.

(1) Način obezbeđivanja minimuma procesa rada utvrđuje generalni direktor poslodavca rešenjem i drugim odgovarajućim aktom, u neposrednoj saradnji sa predsednikom sindikata, odnosno predsednikom štrajkačkog odbora.

(2) Rešenje iz stava 1. ovog člana sadrži poslove koji će se obavljati u vreme štrajka, kako bi se obezbedilo bezbedno i uredno odvijanje železničkog saobraćaja kojim se ostvaruje utvrđeni minimum procesa rada, kao i način rada na tim radnim mestima.

(3) Opštim aktom generalnog direktora iz stava 1. ovog člana utvrđuju se uslovi rada i organizacija saobraćaja, kao i obavljanje drugih poslova vezanih za organizovanje bezbednog i urednog odvijanja saobraćaja i rada poslodavca u celini.

Član 136.

Učesnici u štrajku mogu ostvarivati materijalnu pomoć od sindikata i imaju pravo na srazmernu zaradu u skladu sa vremenom provedenim na radu i za obavljene posao radi obezbeđivanja minimuma procesa rada.

XII. REŠAVANJE STAMBENIH POTREBA ZAPOSLENIH**Član 137.**

Stambene potrebe zaposlenog mogu se rešavati na sledeći način, i to:

- 1) davanjem kredita za izgradnju ili kupovinu stana ili porodične stambene zgrade, ili za poboljšanje uslova stanovanja na stanu ili porodičnoj stambenoj zgradi u svojini;
- 2) davanjem stana u zakup na određeno vreme;
- 3) davanjem stana za službene potrebe.

Član 138.

Upravni odbor poslodavca opštim aktom uređuje pitanja koja se odnose na zadovoljavanje stambenih potreba zaposlenih, uz učešće reprezentativnog sindikata u izradi opšteg akta, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

XIII. VIŠAK ZAPOSLENIH**Član 139.**

Poslodavac je dužan da donese program rešavanja viška zaposlenih, u skladu sa zakonom.

Član 140.

(1) Poslodavac je dužan da, na predlog programa iz člana 139. Kolektivnog ugovora, pribavi mišljenje reprezentativnog sindikata.

(2) Poslodavac je dužan da uzme u obzir mišljenje i predloge sindikata i da ih obavesti o svom stavu, u roku od 15 dana.

Član 141.

Aneksom Kolektivnog ugovora utvrdiće se prava zaposlenih koji su višak.

XIV. REŠAVANJE SPOROVA U PRIMENI KOLEKTIVNOG UGOVORA**Član 142.**

Sporovi koji nastanu u primeni Kolektivnog ugovora rešavaju se pred arbitražom i nadležnim sudom.

Član 143.

Učesnici u zaključivanju Kolektivnog ugovora će, u roku od 15 dana od nastanka spora u primeni Kolektivnog ugovora, obrazovati arbitražu čiji je zadatak da nastali spor reši.

Član 144.

- (1) Arbitraža se obrazuje za svaki nastali spor.
- (2) Arbitraža ima pet članova.
- (3) Arbitraža je sastavljena od po jednog predstavnika reprezentativnih sindikata, osnivača i generalnog direktora, i jednog arbitra koga određuju sporazumno.
- (4) Članovi arbitraže iz svojih redova biraju predsednika.

Član 145.

- (1) Arbitraža donosi odluku o spornom pitanju u roku od 15 dana od dana obrazovanja arbitraže.
- (2) Arbitraža donosi odluku većinom glasova svih članova.
- (3) Odluka arbitraže obavezuje učesnike u zaključivanju Kolektivnog ugovora.

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 146. ^[**]**

Kolektivni ugovor zaključuje se na neodređeno vreme.

Član 147.

- (1) Učesnici Kolektivnog ugovora saglasni su da u okviru svojih ovlašćenja deluju u cilju obezbeđivanja uslova za primenu odredaba Kolektivnog ugovora.
- (2) U slučaju nastupanja okolnosti koje otežavaju ili onemogućavaju primenu pojedinih odredaba Kolektivnog ugovora, učesnici se obavezuju da će njihove aktivnosti biti usmerene ka zaštiti sigurnosti radnog odnosa zaposlenih.

Član 148.

- (1) Važenje Kolektivnog ugovora može prestati sporazumom svih učesnika ili otkazom svakog od učesnika u zaključivanju Kolektivnog ugovora, u celosti ili delimično.
- (2) Otkaz Kolektivnog ugovora podnosi se u pismenoj formi, sa obrazloženjem.
- (3) Otkaz Kolektivnog ugovora može se podneti najranije po isteku šest meseci od dana zaključivanja.
- (4) U slučaju otkaza, Kolektivni ugovor se primenjuje do zaključivanja novog kolektivnog ugovora, a najduže šest meseci od dana podnošenja otkaza.

(5) Učesnici su dužni da postupak pregovaranja započnu najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja otkaza.

Član 149.

(1) Izmene i dopune Kolektivnog ugovora vrše se aneksom, na način i po postupku za zaključivanje Kolektivnog ugovora.

(2) Učesnici Kolektivnog ugovora saglasni su da se pristupi ugovaranju nove vrednosti jednog radnog časa iz člana 61. Kolektivnog ugovora, krajem marta 2003. godine, sa primenom od 1. aprila 2003. godine i visine dnevnice za službeno putovanje u zemlji iz člana 87. Kolektivnog ugovora, krajem decembra 2002. godine, sa primenom od 1. januara 2003. godine.

Član 150.

Danom stupanja na snagu Kolektivnog ugovora prestaje da važi Kolektivni ugovor za Javno železničko transportno preduzeće "Beograd" ("Službeni glasnik RS", br. 37/95, 11/96, 54/97, 60/97, 33/98, 42/99, 7/2000 i 20/2001).

Član 151.

Kolektivni ugovor stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se za obračun i isplatu zarada, naknada zarada i drugih primanja od 1. novembra 2002. godine.

ODREDBE KOJE NISU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST

Aneks Pojedinačnog kolektivnog ugovora za Javno železničko transportno preduzeće "Beograd" ("Sl. glasnik RS", br. 112/08)

Član 2.

(1) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za mesec septembar 2008. godine, utvrđuje se neto u iznosu od 56,00 dinara.

(2) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za mesec oktobar 2008. godine, utvrđuje se u neto iznosu od 60,00 dinara.

(3) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za mesec novembar 2008. godine, utvrđuje se u neto iznosu od 60,00 dinara.

(4) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za mesec decembar 2008. godine, utvrđuje se u neto iznosu od 60,00 dinara.

(5) Korekcija mase sredstava za zarade u 2008. godini, ne može biti veća od mase sredstava odobrene za Javno preduzeće "Železnice Srbije" Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu.

Član 3.

(1) Zarada zaposlenima za mesec septembar 2008. godine, biće isplaćena u roku utvrđenom u članu 109. Kolektivnog ugovora za Javno preduzeće "Železnice Srbije", a na osnovu vrednosti jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada utvrđenog u neto iznosu od 50,00 dinara i smatraće se akontacijom.

(2) Razlika zarade, koja će se obračunati na osnovu vrednosti jednog radnog časa utvrđenog u članu 2. ovog aneksa, biće obračunata i isplaćena, odmah nakon sprovođenja zakonskih procedura koje omogućavaju korišćenje sredstava predviđenih za korekciju mase za zarade.

Aneks kolektivnog ugovora za Javno preduzeće "Železnice Srbije" ("Sl. glasnik RS", br. 46/11)

Član 1.

(1) Ukupna masa za zarade zaposlenih u JP "Železnice Srbije" za drugi i treći kvartal 2011. godine, utvrđuje se u visini dvostruke mase za zarade koja je utvrđena za prvi kvartal 2011. godine, uvećane za 5,5%.

(2) Vrednost jednog radnog časa za obračun i isplatu zarada za period april - septembar 2011. godine, utvrđuje se u neto iznosu od 65,40 dinara.

Član 2.

U vrednost jednog radnog časa iz člana 1. stav 2. ovog aneksa uključena je mesečna vrednost za ishranu u toku rada i vrednost jedne dvanaestine regresa za korišćenje godišnjeg odmora.

Član 3.

Obračunska vrednost jednog radnog časa iz čl. 1. i 2. ovog aneksa primenjivaće se najduže do 30. septembra 2011. godine.